

4. Bibliographie der Schriften

**August Hermann Franckens, S. Theol. Prof. & Past. til S.
Ulrich i Halle, og Gymnasii Scholarchæ, Haand=Postill,
Eller Korte Prædikener Paa Søndage og ...**

Francke, August Hermann

Kopenhagen, 1752

Den I. Pintze-Dag.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

lige Guds-dyrkelse blive eders seyler og brekke vaer,
saa seer dog Christus eders herte, og veed, at I for-
medelst hans Aland, som boer i eder, have hengivet
eder med legem og siel til hans tieneste, og hvad I
leve i kisdet, I det ikke begiere at leve eder selv, men
ham. Hand har tvet eder med sit blod, og giort eders
klæder hvide derudi, saa I mane herefter tiene ham i
hans tempel, som hans Præster, dag og nat, ind-
til I efter hans tilsgn maae, som hans tienere, være
med ham til evig tiid. Det forlene hand eder for
sit navns skyld. Amen!

Beslutnings-Bøn.

Trofaste Grelsere, dette ord er ogsaa fors-
tyndet paa nærværende tiid, og det
sammes sæd ligger nu her paa denne
ager, nemlig paa deres herrer, som have
hørt og taget det til herte. Saa velsigne
da nu denne udstrøede sæd, og lad den vel
lykkes, paa det at vor Guds-dyrkelse heref-
ter ikke maa være forfængelig, men
være sandhed for dit ansigt.
Amen!

Den 1. Pinze-Dag.

Den troende siels Pinze-Fest, hvor-
ledes den helligholder denne Fest, saadan
som de første troende i det nye
Testamente.

O ! Gud,

O! Gud, som paa denne dag har oplyst og
lært dine troendes hierter formedelst den
Hellig Aaland, giv os, at vi ogsaa forme-
delst samme Aaland maae have ret forstand,
og alle tider glæde os ved hans trost og
kraft, formedelst din Søn, Jesum Christum,
vor Herre. Amen!

Bliver fulde i aanden. Dette er, El-
felige i Herren, Pauli formaning,
hvilken hand har givet de Epheser cap.
5,18. Ligesaadan formaner hand ogsaa
de Romere: Brænder i aanden. cap. 12, 11.
Men hvor kunde hand formane de Epheser til, at de
skulde blive fulde i aanden, og de Romere til, at de
skulde brænde i aanden? Den Hellig Aaland er jo
dog en Guds gave. Det staer jo dog ikke i et men-
nisses magt, endog kun at erlange den allermindste
grad af den Hellig Aalands gaver. Siger ikke Jo-
hannes den Dobere i Johannis Evangelii 3die ca-
pitel, v. 27. Et menneske kand slet intet tage,
uden det bliver givet ham af himmelen:
Hvor kand man da formane ham til det, som hand
ikke selv kand tage sig? Og har et menneske ikke en-
gang i sin magt at tage sig selv den ringeste Aalands
maade, hvor skulde da de Epheser kunde giøre noget
dertil, at de kunde blive fulde i aanden, og de Rome-
re, at de kunde brænde i aanden?

Det er jo sandt, Elfelige i Herren, at dette live-
sens vand gives og tages uden betalning, efter
Ef. 55,1. og Aab. 22,17. Der tor ingen sige: Jeg
er det værd, og jeg har fortient det. Den Hellig
Aaland

Aland er en pur naade-forjettelse, der ikke erlanges ved gierninger, men ved troen. Derforuden er ikke heller troen af os, men en Guds gave, paa det ikke nogen skal rose sig. Eph. 2, 8. 9. Men, vi vide, at Guds orden er denne, at mennesket ikke maa staae omvendelsens ord imod, paa det hand kand komme til troen, saasom Christus har sagt: Omvoender eder, og troer Evangelium; Marc. 1, 15. og at mennesket skal give den Hellig Alands naades virkning rum, naar hand hører Evangelium, og saaledes bruge og anvende de af Gud forordnede midler ret, saa vil da Gud ikke lasse det flettes paa sin side, ey allene at give ham en ringe Alands maade, (ihvorvel intet i sig selv er ringe, af hvad Guddommeligt er;) men endog at opfylde ham med den Hellig Aland, at udsætte Guds kierlighed i hans herte ved den samme, Rom. 5, 5. og at giøre ham brændende i aanden, saasom Paulus taler i det anførte 12. cap. af Epistelen til de Romere, saa menskets herte da ikke skal være mere, som kaaldt vand, hvilket er for kaaldt til at holde i munnen, ikke heller som lunkent vand, hvilket vamler for en, saa man udspsyer det af sin mund; Alab. 3, 16. men som heedt og sydende vand, saadan skal det være tilberedt ved den Hellig Alands ild og lue. Siden da nu Gud vel giver dette livsens vand uden betalning, men dog har sat altting i sin visse orden, i hvilken hand vil giøre menneskene deelagtige i sine gaver; saa var dette Pauli mening, at de Epheser og de Romere skulle sikke sig ret i slig Guds orden, og paa deres side bruge de Guddommelige midler ret, ligesom hand da paa begge

begge de anførte steder Eph. 5. og Rom. 12. anvisser dem selv saadanne midler, og giver dem tillige en forsikring i denne formaning, at dette skulde da ogsaa visselig følge paa, at de skulde opfyldes med Guds Aland, og komme til at brænde i aanden,

Men alt dette harer jeg paa denne tiid anført for eders skyld, elskelige i HErren! Eder, eder siger jeg til paa denne Pinze-dag: Bliver fulde i aanden. Eder, eder siger jeg til: Brænder i aanden. Dette er det, I have at luge paa Pinze-Fest. Om I end sadde eller stede der, ved alle Pinze-prædikernerne, hvad kunde det dog hielpe eder, naare eders hierter bleve tomme fra Guds Aland, og naar de blev kaalde, forfrosne og ligesom iis formedelst den verdens fierlighed, der hersker i eder, og Guds fierlighed ikke blev udøst i eders hierter, der kunde opvarme, optænde og brændende giøre eders hierter formedelst den Hellig Aland? Derfor op! Pinze-Festen maa giøre vore hierter anderledes; og vare de endog blevne anderledes, saa maa den dog bringe os mere ild og lue fra himmelen, til at giøre dem sterkere i troe og fierlighed. Ellers var det en død Pinze-Fest, ligesom et dødt liig, der ingen aand og intet liv har. O! saa lader os dog bede Gud, at hand vil give os livs aande ved sit ord. Lader os herom bede ham i HErrens bøn, og først i den christelige psalme: *Vu bede vi den Hellig Aland ic.*

Lep-

Texten.

Apostlernes Giern. Cap. II. v. 1-13.

Og der Pinze-Festes dag var fuld, kommelig kommen, vare de alle samdrægtige tilhøbe. Og der stede hasteligen en lyd af himmelen, som af et fremfarendes vældigt vejr, og fyldte det gandske hus, der som de sadde. Og af dem saaes adskildte tunger, som afild, og hand satte sig paa enhver af dem. Og de blev alle fulde af den Hellig Aaland, og begyndte at tale med andre tunger, eftersom Aalanden gav dem ud at tale. Men der var Jøder boende i Jerusalem, gudfrygtige mænd af alle folk blandt dem, som ere under himmelen. Der denne rost var stuet, kom staren sammen, og blev forvirret; thi enhver hørde dem tale med sit eget maal. Men de forfærdedes alle, og forundrede sig, og sagde til hverandre: See, ere ikke alle disse, som tale, Galilæer? Og hvorledes høre vi dem hver tale paa vort eget maal, som vi ere fødtude? Parther og Meder, og Elamiter, og vi som boe i Mesopotamia, item i Judea og Cappadocia, Pontus og Asia. Item i Phrygia
og

og Pamphylia, Egypten, og de Libyæ
egne, som ere hos Cyrene, og som ere ud-
scendinge af Rom; Joder og Joders til-
hængere, Creter og Araber. Vi here dem
tale Guds store ting paa vore tungemaal.
Men de forfærdedes alle og tvilede, og
sagde een til den anden: Hvad vil dette væ-
re? Men andre bespottede, og sagde: De
ere fulde af synd viin.

Seg er vel sidst opvaagnet, siger Sirach cap.
33, v. 18. 19. som den, der sanker druer es-
ter viin-høster. Dog haver jeg naært Hær-
rens velsignelse dertil, og fyldet perse-kar,
som en viin-høster. Disse ord finder enhver sin
trost udi, som tænker paa de første Vinke-tider i det
nye Testamente, og naar hand seer, hvorledes den
gang alle de troende ere blevne opfyldte med den
Hellig Aland, falder paa de tanker, hand maa nok
være kommen for sildig til verden, og maa nu gaae
tom ud deraf; Det nye Testamentes første-grøde
havde vel været salige, at de havde annammet den
Hellig Aland paa Vinke-dag, men vi arme sildes-
fødninger, vi sik intet. Thi ligesom Sirach hisset
torde sige: Jeg er vel sidst opvaagnet; som
den, der sanker druer efter viin-høster. Dog
haver jeg naært Hærrens velsignelse dertil,
og fyldet perse-kar, som en viin-høster: lige-
saa kand og skal ogsaa paa nærværende tid enhver
troende siel troste sig ved, at var den end sidst op-
vaagnet, eller omvendt til Gud, saa er dog endnu
en

en riig estersankning tilbage for den i Guds host,
og den skal naae HErens velsignelse dertil, og syde
de sit perfektar, som en viin-hoste. Idette synes
merke vil vi paa nærværende tiid tage i betragtning
udaf den oplæste text

Den troende siels Pinze-Fest, hvorledes den helligholder denne Fest, saadan som de første troende i det nye Testamente.

Herre Gud Fader, du som ikke anseer personer, men lader dem til alle tider være dig behagelige, som komme til dig ved Christum, giør os ogsaa udi den rette orden deelagrige i den forjættede Hellig Aand. **H**erre Jesu Christe, du som er en **H**erre over alle mennisker, i hvad som heldst tiid de end leve udi, send ogsaa den forsjættelse fra Faderen over os. Du værdige Hellig Aand, du som gierne forlenes enhver dine gaver, efter som du vil, til alle nyrte, giiv dig ogsaa i vore hierter, vi som bede dig derom, opsyld os med dig selv, og giør os brændende i aanden, paa der at vi herefter maae riene Gud i aanden. Amen!

Afhandling.

Saa hor da nu, o! troende siel, hvorledes din Pinze-Fest er beredt for dig, ligesom for de første troende i det nye Testamente. Om hine heder det: 1) Og der Pinze-Festes II. Deel.

H **F**

Festes dag var fuldkommeligen kommen, vare de alle samdrægtige tilhøbe. Vinze-dag var (ester dette ords egentlige betydning) den 5ode dag, fra den dag at regne, da Jesus Christus var opstanden fra de døde. Da denne halvtrediesindstivende dag var indsalden og fuldkommeligen kommen, da gif denne høye fest an i deres siele, at den Hellig Aaland blev udgydet i de samme. Halvtrediesindstive dage maatte Israels born tælle fra anden dagen efter sabbaten, fra den dag, de bare rørelsens ømer frem, til om anden dagen efter den syvende uge, da de ofrede ny mad·offer for HErren, i 3 Mos. cap. 23, 15. 16. Det halvtrediesindstivende aar maatte de holde helligt, og da blev der udraabt frihed i landet for alle dem, som boede deri, i 3 Mose Bogs cap. 25, 10. Dette var nu skyggen; men her var væsenet, her var sagen selv. Her var den rette Vinze-Fest, da HErren havde rensed Levi born, som guldet og som solvet, saa de nu fremførde det nye mad·offer for ham i retfærdighed. Mal. 3,3. Her gif nu det rette HErrens velbehageligheds aar an, hvilket Esaias skriver om cap. 61,2.3. at alle sorgende skulde trøstes i samme aar, og dem gives prydelse for øste, glædzens olie for sorrig, priselige klæder for en vanskægret aand, og at de skulde kaldes retfærdighedens eger, HErrens plantelse, til at bevise ham selv herlig.

Hør, o !troende siel, det kommer dig ogsaa ved, ja der udelukkes ingen, saa fremt hand ikke selv udelukker sig ved sin ubodfærdighed og vantroe. Thi HErrens velbehageligheds aar er jo ikke løbet til ende.

ende. Det varer jo endnu. Endog de gamle øde steder maae endnu bygges, de forrige ødeleg-gelser maae endnu opreises, de øde steder, som ere blevne ødelagte fra slægt til slægt, maae endnu fornyles, saasom Gud har lovet udi det om-talte Esaie 61. capitel. Dersor frimodig, du bodes-ferdige hicerte, du som sidder i poenitentes asse, og sorger over din synd, og over din elendighed, din Pinze-dag skal ogsaa fuldkommeligen komme. Frimodig, du troende siel, du som troer HÆrrens forjættelse, og haaber paa hans naade, som hand haber tilsagt dig. Vort med asken! der er glædens olie. Vort med den gamle synde-sæk! der ere de priselige klæder. Vinteren er forbi, træerne og des-res grene blive saftige. Boxer herefter, som træer, der ere plantede hos vand-bække. Thi som jor-den udgiver sin grøde, og som en have lader sin sæd opvore; saa skal den HÆrre, HÆrre lade opvore retfærdighed og los, for alle hed-ningene. Es. 61, 11.

Det nye Testamente's første troende vare, 2) da deres Pinze-dag var fuldkommeligen kommen, alle samdrægtige tilhobe. Ey kiere! Hvad var der dog hos dem, eftersom de vare saa forenede og saa samdrægtige tilhobe? Troen til den HÆrre JESUM, og fierlighed til ham. Thi de elskede ham alle, og troede, at hand var udkommen af Gud, og kom-men til verden, og nu igien var gaaet ud af verden, og hen til sin Fader.

Hør dog, o! troende siel, du er ogsaa derhos med, og maa frit holde din Pinze-dag med dem eftersi troen til den HÆrre JESUM og fierligheden

til ham ogsaa er i dit hierte. Du er samdrægtig med dem, og med alle, som ogsaa endnu paa denne dag i sandhed troe paa den HErr GEsum, og elſſe ham af hiertet, om de end bare adspredte over den hele verden. See, o! ſiel, ſaa er du kommen til Zions bierg, til de forſteſødtes forſamling og menighed, og til Englenes mange tuſinde, Ebr. 12,22.23. ſaa du kand holde din Pinke-dag med dem. Belan! Israel glæde sig i den, som ham giorde; Zions børn fryde sig over deres Konge. Ps. 149,2.

Som nu hine, det nye Testamenteſ forſteſødte, varē alle samdrægtige tilhobe, ſkede der haſteligen en lyd af himmelen, ſom af et fremfarendes vældigt vær, og fyldte det gandſte huus, der ſom de ſadde. Og af dem ſages adſtilte tunger, ſom afild, og hand ſatte sig paa enhver af dem. Og de bleve alle fulde af den Hellig Aland. v.2.3.4. Dette er det tre die, ſom vi have at bemærke ved hines Pinke-Fest. Ja dette, ſiger du, o! troende ſiel, er dem vederfa ret, ach! hvor ſalige bare de, at de bleve alle fulde af den Hellig Aland! Men du maa vide, at du ogsaa er ved troen blevens Guds huus egen; opbygt paa Apoſternes og Propheternes grundvold, ſaa JEsus Christus ſlv er hovedet hiornestenen; udi hvilken den gandſte bygning er tilhobesat, og vorer til en hellig tempel i HErren; paa hvilken du og bliver bygt med til Guds bolig i aanden. Eph.2,19-22. At hiſſei det gandſte huus blev opfyldt, betyder, at Guds gandſte aandelige huus ogsaa ſkulde opfyldes,

des, og at Christus derfor er opfaren langt over alle himle, at hand vilde opfylde alle ting. Eph. 4,10. Ey nu, er du da ingen giest og fremmed, men formedelst troen en borgere i Guds stad, ja Guds kiere huus-egen, ja endog hans egen bolig, hans huus og tempel, hvil misstroes du da, ligesom Gud fulde ville negte dig den samme Aaland, som hand har givet hine? Vær kun ikke vantoc, men troendes. HErren vil gyde den selbsamme lue i dit hierte, som hand har udgydet i hine, saa dit hierte skal brænde deraf, ligesom hines har brændt derudaf. Vær kun ved et frit mod, saadant vil HErren giøre ved dig, ihvorvel hand har forbeholdt sig tiden og timen i sin egen magt.

Hine blev 4) Aalandens gave given, saa de besyndte at tale med andre tunger, efter som Aanden gav dem ud at tale, v. 4. og talede Guds store ting. v. 11. Hvorfor gav Gud dem den gave, at tale mange sprog, hvilke de aldrig havde lært? Det lære vi af de følgende 5.6.7.8.9.10. 11.12. vers. Men der varer Jøder, hedet det, boende i Jerusalem, gudfrygtige mænd af alle folk blandt dem, som ere under himmelen. Der denne røst var stæet, kom skæren til sammen, og blev forvirret; thi enhver hørde dem tale med sit eget maal. Men de forsæddedes alle, og forundrede sig, og sagde til hverandre: See, ere ikke alle disse, som tale, Galilæer? Og hvorledes høre vi dem hver tale paa vort eget maal, som vi ere fødte udi? Parther og Neder, og Elamiter, og vi som boe i Mesopotamia, item i Judea og Cap-

padocia, Pontus og Asia. Item i Phrygia og Pamphylia, Egypten, og de Libyce egne, som ere hos Cyrene, og som ere udlændinge af Rom; Jøder og Jøders tilhængere, Creter og Araber. Vi høre dem tale Guds store ting paa vore tungemaal. Men de forsteredes alle, og tvilede, og sagde een til den anden? Hvad vil dette være: Thi heraf fornemme vi, at Guds kierlighed derved har maatt blive aabenbar paa hin Pinke-dag, paa det at disse mænd af alle folk blant dem, som vare under himmelen, maatte hver i sit eget sprog here Guds store ting uttale af Apostlerne, som vare alle sammen Galilæer, og aldrig havde lært saadanne sprog. Det betyddede altsaa, at Evangelium skulde prædikes iblant alt creaturet, som er under himmelen, efter Epistel. til de Colosserne i det 1ste cap. v. 23. Til salighed tiente denne gave de troende ikke, men den blev dem givet for de vantroes skyld.

Det er vist, o! troende siel, ellers skulde Gud ogsaa give dig samme naade, var det saa, du ikke uden den kunde blive salig. I den første Apostoliske Kirke have derfor heller ikke alle talet med adskillige slags tungemaal, saasom Paulus stadsfæster i Cor. 12, 30. Men derfor er ingen blevet udnyttig af Apostlerne. Men merk, at her ere to ting, den ene, at de troende hisset talede med fremmede sprog, den anden, at deres hierter blev oplyst og fornyet, saa at de kunde forkynde Guds store gierninger med deres mund. Det første maatte den gang vere for andres skyld, og det kand du nu vel være foruden: men det andet er det vigtigste, herligste og beste,

beste, og det er din Pinze-højtid, naar dit herte ogsaa bliver fuldt af den Hellig Aaland, saa du taler med psalmer og lofslange, og aandelige viser, og synger og leger for HErren i dit herte, og siger altid Gud og Faderen tak for alle ting i vor HErres Jesu Christi navn. Eph. 5. 18. 19. 20. Hør, o! troende siel, hvad end- og Sirach kunde sige endnu i det gamle Testamen- tes tiid: cap. 51. 30. HErren haver, siger hand hand, givet mig (nemlig ved den himmelske viis- dom) tunge, til min løn; og formedelst den vil jeg prise ham. Hvor sit hand dette fra? Det giver hand sammesteds tilkiende i det foregaende. Hand havde nemlig søgt efter viisdom i sin bøn, og hans siel havde stridet heftig for den, hand havde rettet sin siel til den, og hans bug havde været forstyrret, til at søger den. Bliv du ogsaa ved i din bon med al vedholdelse, ligesom og de første troende bare sig ad for deres Pinze- dag, saa skal din Pinze-dag ikke heller slae dig fejl, og HErren skal give dig en tunge, med hvilken du kand love ham, synge Lammet's sang, sige, Ab- ba, kiere Fader, og prise Guds herlighed.

Vi see, 5) at paa hin Pinze-dag har personer- nes skare været tilsammen ved hundrede og tive, ef- ter Ap. G. 1, 15. og at ogsaa skaren paa samme dag er kommen tilsammen af alle folk bland dem, som ere under himmelen, og at disse have nydt deel i det gode med, som hine have havt frem for andre. Thi de horde jo Guds store ting forklyndes paa deres tungemaal, det er, paa deres sprog, og i

det følgende 41. vers læse vi, at der paa den dag lagdes 3000 siele til.

Leg du merke til det, til din nytte, o! troende siel, og betenk det dog ret. Kand vi ikke ogsaa nyde den første Pinze-dag got ad intil denne dag? Den gang blev det nye Testamente, og Guds aandelige huus, Guds tempel i aanden indviet. Der er begyndelsen bleven gjort til Evangelii offentlige forkyndelse. Er saadant ikke fra den dag af bleven forplantet til os? Ligesom dersor skaren hisset er blevet declagtig i den gave, som var de første troende givet paa Pinze-dag, og denne Pinze-dag altsaa er blevet en ret velsignet Pinze-dag for mange siele; ligesaa bliv du, o! troende siel, ikun stedig, og ubevægelig i det Evangelii haab, hvilket du har hørt, og grundfæstet i troen, saa er den første Pinze-dag ogsaa din Pinze-dag. Thi HErren skal fremstille dig tillige med dem hellig, og ubesmitter, og ustraffelig for sig selv. Col. 1., v.22.23.

Endelig finde vi, 6) at det paa hin Pinze-dag heller ikke fattedes paa spottere. Just de, der paa første Pinze-dag havde annammet den Hellig Mandes høy-dyrebare gave, og den forunderlige gave, at tale alle slags sprog, de blev bespottede dero-ver. Thi v.13. heder det: Men andre bespottede, og sagde: De ere fulde af sød viin. Derso har da ogsaa Petrus taget anledning til, frit og offentlig at forkynde for alle, som vore til stede. Knad sagen var, som var skeetog at bekræfte for dem, at det saaledes havde maat, t skee, og at det saaledes lange tilform var blevet forkyndet af Propheterne.

Men

Men dette er optegnet til din trost, o! troende
siel. Thi forfarenhed lærer, at det da ikke plejer
at fejle paa bespottelse, naar den Hellig Aand har
giort et andet menneske af en. Da have verdens
born saadan en strax tillatter, og til et spottelige
ordsprog. Biisd. 5,3. Hand gjør os ingen
gavn, sige de, og er tvert imod vore giernin-
ger, og bebreider os, at vi synde imod loven,
og berygter os for synder af optugtelse.
Hand giver fore, at hand haver Guds kund-
stab, og kalder sig selv Hærens barn. Hand
er bleven os til at overbevise os, for det vi
have i sinde. Hand er os besværlig, naar
hand og kun sees; thi hans levnet er ikke liigt
med de andres, og hans stier ere anderledes.
Hand holder os for skarn, og holder sig fra
vore veje, som fra ureenheder; hand priser
de retfærdiges yderste saligt, og roser sig, at
Gud er hans Fader. Lader os dog see, om
hans ord ere sande; og forsøge, hvad ende
det skal faae med ham. Thi er hand den
Guds retfærdiges son; da skal hand ophielpe
ham, og frie ham af modstanderes haand.
Vi vil forhøre ham med forsinchedelse og pi-
ne, at vi kand fiende hans billighed, og
hvorledes band kand fordrage det onde.
cap. 2,12-19. Maar det nu ogsaa gaaer dig saale-
des, saa maa det vel giore dig ont for andres skyld,
fordi de forsynde sig paa dig; men for din egen skyld
maa du lade det være dig kiert, og gierne taale saa-
dan spot. Thi du fiender jo den naade, som dig er
vederfaret, og at andre ingen bielig aarsag have til

H 5

Deres

deres spot. Lad det ikke forstyrre dig i din stedseværende Pinze-Fest. Tien du kun fremdeles Christo i retfærdighed, og fred, og glæde i den Hellige Aand.

Dette er da den sag, Eftelige i HErren, som har skuldet tages i betragtning paa nærværende tiid, nemlig den troende siels Pinze-Fest, hvorledes den paa en salig maade efterfolger de første troende i det nye Testamente, i at holde og hellige denne Fest med dem.

Med medynd og forbarmelse seer jeg nu eder an, I denne verdens born, at den verdens Kierlighed, I lade herke i eders hierter, gior eder udkikkede til denne salige Pinze-Fest, hvilken I med fryd og glæde kunde helligholde i eders siele, dersom I kun vilde give verdens Kierlighed afsked, og omvende eder hver fra sine synder. Men nu erklaende I ikke den Guds gave, en heller Christum, der har til veje bragt og forsjettet eder den samme. Thi ellers maatte I have en forlengsel efter denne høye gave, begynde at have denne verdens væsen og alle synsder, og I maatte bede ham, at hand vilde give eder sin Hellige Aand, der kunde føre eder til salighed. Dette ene siger jeg eder paa denne tiid; men hvad der videre behoves at siges, det er allerede sagt, og skal ogsaa endnu fremdeles blive eder sagt i disse dage.

Beslutnings = Bon.

Sen du, HErr JEsu, du som har staet, og udraabt: Hvo som troer paa mig, som Skriften siger, af hans liv skal flyde

flyde levende vands-strømme; og har ogsaa
troelig opfyldt den saaledes paa Pinze-dag,
vi takke dig, at du har ladet os forsikre om, at
denne Pinze-dag ogsaa er votes. Forleen
os da, at vi maae antage det i tilbørlig bod-
færdighed og i en sand troe, nedsent din kier-
lighed dybt i vores hierter, paa det vi maae
være eet med din første-grøde. Opfyld vores
hierteres tempel med din Hellig Aand. Giv
os nye tunger, paa det vi kannd love dig, og
brændende og optændte hierter, at vi med
glæde maae giøre din villie. Lad os nyde
den første Pinze dags frugt til vor salighed
udi Evangelium. Om vi da endskignt blive
besporrede af denne verdens børn for din
himmelste gaves skyld, saa forsød os det for-
medelst din Hellig Aands trøst, og besegle os
ved dette den evige arves pant indtil
din store herligheds dag.
Amen!

Dell 2. Pinze-Dag. Guds formaning, og Lærernes bon i Christi sted:

Lader eder forlige med Gud.

Christus Jesus, som har givet sig selv hen
for os, og er opstanden fra døde for vor
retfærdiggjørelse, eg har ogsaa sendt den
Hellig Aand i sine troendes hierter, hand
op;